

ELEMZÉS

A makrogazdasági és költségvetési folyamatok monitorozása –
2022. március

2022.



The chart displays three data series over time. The top series, in light green, shows a general upward trend with some fluctuations, peaking in early 2022. The middle series, in dark grey, shows a similar but less volatile upward trend. The bottom series, in purple, shows a cyclical pattern with a significant dip in early 2022 followed by a recovery.



ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

A makrogazdasági és költségvetési folyamatok monitorozása –
2022. március

Engedélyező:

Domokos László
elnök



Szerkesztő:

ERDÉLYI ATTILA projektvezető

Az elemzés elkészítését felügyelte:

DR. SIMON JÓZSEF felügyeleti vezető

Készítették:

ERDÉLYI ATTILA projektvezető

BÖRÖCZ IMRE számvevő

SZEIBEL GÁBORNÉ számvevő

Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-3338-037/2022

Az Elemzés
az interneten
a www.asz.hu
oldalon
olvasható.

TARTALOMJEGYZÉK

▶	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	5
▶	MÓDSZERTANI HÁTTÉR	6
▶	MONITORING ÉRTÉKELÉS	7
▶	MELLÉKLETEK	18
	1. Elemzésben szereplő mutatók időállapota.....	18
	2. Az elemzésben figyelembe vett költségvetési előirányzatok	20
	3. Az államadósság-mutató betartását biztosító tényezők összefüggésének szemléltetése.....	21
	4. A maastrichti kritériumok nem teljesülésének értékelése	22
	5. Adatforrások, felhasznált irodalom	25
	6. Rövidítések	28

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (ÁSZ törvény) 5. § (13) bekezdése alapján az Állami Számvevőszék (ÁSZ) elemzéseket és tanulmányokat készít, melyekkel segíti a Költségvetési Tanácsot feladatainak ellátásában. Az ÁSZ az ÁSZ törvényből eredően tanácsadó tevékenységének megalapozása érdekében folyamatosan monitorozza és értékeli a makrogazdasági és költségvetési folyamatok alakulását.

Az Európai Unió Tanácsának 2020. évben meghozott maastrichti kritériumok teljesítése alóli mentességre (GDP arányos hiánycél és államadósság-mutató értékének betartása) vonatkozó döntése még 2022. évben is érvényes. A hazai szabályrendszer ugyanakkor megköveteli az államadósság-mutató értékének előző évhez viszonyított 0,1 százalékpontos csökkentését.

A Magyarország Alaptörvénye és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései szerinti adósság-szabálynak megfelelően a 2021. évben az **államadósság-mutató értéke 76,8%** volt. Az előzetes adatok alapján Magyarország az elmúlt évben az EU tagországoihoz képest is jelentős mértékű – **7,1%-os – gazdasági növekedést** tudott elérni. Termelési oldalról a szolgáltatások (3,6%) míg a felhasználás oldaláról a háztartások tényleges fogyasztása (2,5%) járult hozzá leginkább a gazdasági növekedéshez.

Ebből következően a 2021. évi gazdaság újraindulását ösztönző válságkezelő gazdaságpolitika jó alapot teremtett arra, hogy a 2022. évben a magyar gazdaság visszatérjen a fenntartható növekedési pályára és folytatódjon az államadósság-mutató folyamatos csökkenése.

Ugyanakkor az **orosz-ukrán konfliktus, illetve az arra válaszul adott Oroszország elleni szankciók negatív gazdasági következményei jelentős kockázatot hordoznak**. A kialakult helyzet ugyanis tovább fokozta a 2021. év második felétől felerősödött globális kockázatokot. Ezek közé tartozik többek között a termelési láncok megszakadása, a kereskedelmi kapcsolatok és kínálat problémái, a nyersanyag- és energiaárak emelkedése, a globálisan emelkedő infláció, a bizonytalan gazdasági környezet miatt visszaeső befektetések, a tartalékvaluták/devizák árfolyamának növekedése. Az orosz-ukrán konfliktus és az Oroszország elleni szankciók gazdasági hatása egyre kiterjedtebbé és egyre mélyebbé válik az európai országok nemzetgazdaságaiban, így Magyarországon is. Utóbbiak kedvezőtlen hatásai egyfelől a menekültellátás és a katonai védelmi intézkedésekhez kapcsolódóan végrehajtott költségvetési átcsoportosítások következtében érinthetik a költségvetési folyamatokat. Másfelől a negatív gazdasági tényezők csökkentő hatást gyakorolhatnak többek között a külkereskedelmi termékforgalom, az ipari termelés, illetve a turizmus teljesítményére. Emellett a koronavírus-járványból eredő kockázatok mérséklődtek (figyelemmel a védőoltások rendelkezésre állására). A gazdaságra gyakorolt összetett hatás – a konfliktus elhúzódásának és az Oroszország ellen esetlegesen meghozott további intézkedéseknek a függvényében – a 2022. első negyedéves GDP adatok alapján lesz látható.

Az orosz-ukrán konfliktus okozta kedvezőtlen gazdasági hatások kiterjedtségét és mértékét alapvetően az fogja befolyásolni, hogy a fegyveres konfliktus mennyi ideig húzódik el, illetve milyen további intézkedések kerülnek bevezetésre. A konfliktus negatív gazdasági következményei a 2022. évre vonatkozóan elfogadott költségvetési előirányzatokat alapjaiban érintik. E hatások kezelése a költségvetési politika számára folyamatos kihívást jelent majd az év további részében.

Összességében az orosz-ukrán konfliktus és az Oroszország elleni szankciók miatt nagyfokú bizonytalanság jellemzi a makrogazdasági környezetet. A nemzetgazdaságot a koronavírus-járvány okozta sokk után egy újabb sokkhatás érte, ami miatt a 2022. évben továbbra is szükséges a reziliens költségvetési politika fenntartása. Ennek keretében egyaránt kiemelt szerepe lesz a gazdasági növekedés fenntartásának, valamint a sérülékenység további csökkentésének.

MÓDSZERTANI HÁTTÉR

Az ÁSZ¹ a 2022. évben folytatandó elemzői feladatellátásában a 2021. évi monitoring tapasztalatok alapján tovább monitorozza és értékeli a makrogazdasági és költségvetési folyamatokat. Az ÁSZ a 2021. évi monitoring elemzésekhez hasonlóan a 2022. évben is a makrogazdasági és költségvetési folyamatok alakulásáról ad szintetizált képet, a folyamatokat az államadósság-mutatóra gyakorolt hatásuk nézőpontjából értékeli. Jelen elemzésen keresztül az ÁSZ a makrogazdasági és költségvetési folyamatok aktuális helyzetét, az államadósság-mutatóra ható főbb kockázatokat értékeli.

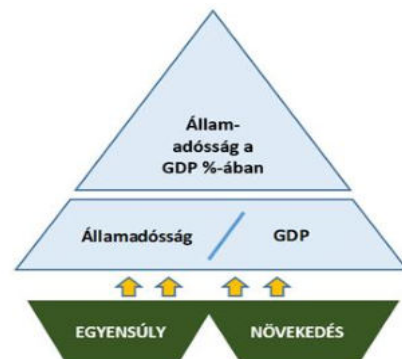
A költségvetési és makrogazdasági monitoring elsődlegesen az államadósság-szabály teljesülésének értékelésére, mint kritériumra, és az arra hatást gyakorló, a növekedést és az egyensúlyt lényegesen befolyásoló tényezők alakulására irányul. Az elemzés alapvető megközelítését az 1. ábra szemlélteti. Az elemzés az államadósság-mutató, illetve annak számlálóját és nevezőjét befolyásoló körülményeket jelző mutatók alakulását, azok hivatalos közzétételi periódusaihoz igazítva értékeli mérceként. A növekedés és az egyensúly mutatóinak értékelése, a releváns adatok mindenkor aktuális közzétételéhez igazodva történik. A 2022. február 24-én kirobbant orosz-ukrán konfliktus és az Oroszországgal szembeni folyamatosan bővülő szankciók negatív gazdasági következményei alapjaiban érintik a 2022. évre tervezett hazai makrogazdasági és költségvetési folyamatokat, ezért az elemzés e témát külön területként értékeli.

Az elemzés a KSH², az MNB³, az ÁKK Zrt⁴. és az NFSZ⁵ által a 2022. évben a havonta és negyedévente nyilvánosságra hozott, valamint a MÁK⁶ honlapján hozzáférhető adatokra épül, továbbá figyelembe veszi az egyéb nyilvánosságra hozott, a témakörben releváns jelentéseket, összefoglalókat és tájékoztatókat is. A statisztikai adatokra vonatkozó időszerűség és pontosság alapelvek egymást gyengítő hatásának tudatában az elemzés számos esetben előzetes (becsült) adatok alapján értékeli a gazdasági növekedést és a befolyásoló folyamatokat. Az elemzés a statisztikai felülvizsgálatok eredményeit nyomon követve az elérhető aktuális statisztikai adatbázisok alapján végzi el az értékeléseket.

Az elemzés számára az alapvető viszonyítási alapot az előirányzatok esetén az idei évre tervezett érték időarányos teljesítése jelenti. Emellett az elemzés bemutatja az idei évi adatok a 2021. év azonos időszakához képest bekövetkezett változását. Az adatok értékelését azonban jelentősen befolyásolja, hogy az idei és az előző évi időszak gazdasági környezete jelentősen eltérő. A 2021. év első negyedévében ugyanis még a koronavírus-járvány negatív hatásai voltak tapasztalhatóak, ami következtében a gazdaság 2,0%-kal visszaesett, majd a következő három negyedévben a gazdaság újraindulásával már gazdasági növekedés jellemezte a környezetet. Ebből következően a negyedéves bázishatások különösen fontos tényezőt jelentenek a 2022. évi gazdasági növekedés értékelése során. Mindez azt jelenti, hogy az előző időszakokhoz képest az összehasonlítás korlátozottan lehetséges.

Az elemzés keretes részben értékeli azokat a 2021. évre vonatkozó éves adatokat, amelyek az előző monitoring elemzésben ([A makrogazdasági és költségvetési folyamatok monitorozása - 2021. december](#)) még nem szerepeltek. Az elemzésben szereplő mutatók időállapotát az 1. melléklet, a figyelembe vett költségvetési előirányzatokat a 2. melléklet, az államadósság-mutató betartását biztosító tényezők összefüggésének szemléltetését a 3. melléklet, a maastrichti kritériumok nem teljesülésének gyorsértékelését a 4. melléklet, az adatforrásokat és a további felhasznált irodalmat az 5. melléklet, míg a rövidítéseket a 6. melléklet tartalmazza. A 4. mellékletben szereplő értékelés azért fontos, mivel az uniós költségvetési szabályok alóli mentesítés a 2022. évre vonatkozóan érvényes. Ezt követően kérdésként merül fel, hogy az uniós tagországok hogyan tudnak majd megfelelni a maastrichti kritériumok között szereplő adósság-szabálynak.

1. ábra – Az elemzés alapvető megközelítése



MONITORING ÉRTÉKELÉS

Az Európai Bizottság 2021. június 2-án elfogadott – a „2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid-19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése” című – közleménye szerint a korábbi Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének alkalmazása a 2022. évben is érvényben marad. Hazai követelményként érvényesítendő azonban az Alaptörvény⁷ államadósság-szabálya, illetve a Stabilitási törvény⁸ 2020. január 1-től hatályos módosítása, vagyis az államadósság csökkentésre vonatkozó európai uniós szabályok érvényesítése mellett a korábbi évre és a tervezett költségvetési évre várható államadósság-mutatók közötti legalább 0,1 százalékponttal történő csökkentés.

A 2022. évi központi költségvetésről szóló törvény⁹ tartalmazza a 2021. évi makrogazdasági környezet alapján meghatározott 2022. évre várható államadósság és bruttó hazai termék alapján számított államadósság-mutató tervezett értékét. Az államadósság-mutató csökkentésére vonatkozó szabály teljesülését ugyanakkor a 2021. évi tényadathoz viszonyítva szükséges értékelni.

A Magyarország szomszédságában megindult orosz-ukrán konfliktus és az ezzel összefüggésben az Oroszországgal szemben indított szankciók hatásai nagyfokú bizonytalansági és kockázati tényezőt jelentenek a makrogazdasági és költségvetési folyamatok szempontjából.

Jelen elemzés az államadósság-mutatóra jelentős hatást gyakorló tényezőket az előző évi folyamatok 2022. január-februári folytatása szempontjából mutatja be a **2022. április 1-ig** nyilvánosságra hozott, vagy az ÁSZ rendelkezésére bocsátott adatok alapján.

AZ ÁLLAMADÓSSÁG-MUTATÓ SZÁMLÁLÓJÁBAN a Stabilitási törvény szerint az államadósság áll, amelyet a 479/2009/EK tanácsi rendeletben¹⁰ meghatározott módon kell számítani.

Az **államadósság** Stabilitási törvény szerint számolt 2022. év végére tervezett értéke 44 713,7 Mrd Ft.

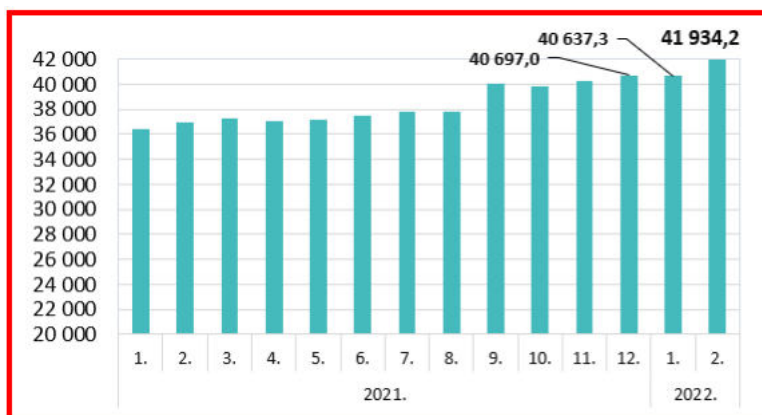
2021.

Az **államadósság** a 2021. év végén (A 2022. április 1-jén közzétett Jelentés a kormányzati szektor egyenlegéről és adósságáról című dokumentum /EDP jelentés/ alapján) 42 414,2 Mrd Ft, GDP arányosan 76,8% volt. Az államadósság a 2021. év végén összegében 5,1%-kal alacsonyabb volt a 2021. évre tervezett értéknél, és GDP arányosan a tervezettnél (79,9%) 3,1 százalékponttal kedvezőbben alakult, így a 2021. évben teljesült az Alaptörvény és a Stabilitási törvény szerinti adósság-szabály.

A **központi költségvetés adósságának** 2022. év végére tervezett értéke 42 678,5 Mrd Ft. Az ÁKK Zrt. által kezelt adósság jellemzően az államadósság 95% körüli nagyságrendjét képviseli. Az államadósságtól való eltérést a kormányzati szektorba sorolt vállalatok és a helyi önkormányzatok adóssága, illetve egyéb kisebb összegű tételek tervezett egyenlege okozza.

A központi költségvetés adóssága 2021. december 31-én 40 697,0 Mrd Ft volt, amelyhez képest minimális csökkenés történt januárban, majd 3,0%-os (1237,2 Mrd Ft-os) növekedés történt 2022. februárban. Február hónap végén a központi költségvetés adóssága 41 934,2 Mrd Ft volt, ami az éves tervezett érték 98,3%-át jelenti. (2. ábra)

2. ábra – A központi költségvetés adósságának hónap végi állománya a 2021. és 2022. években, Mrd Ft-ban



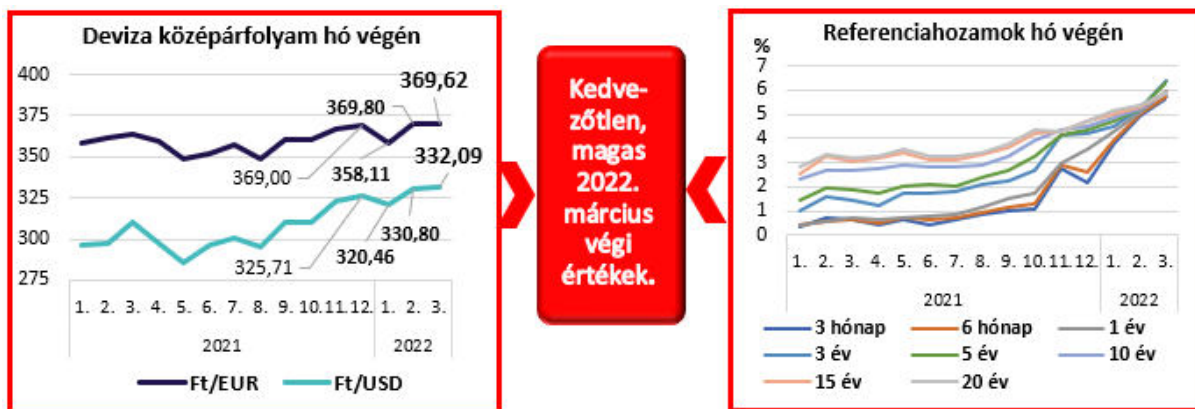
A központi költségvetés adóssága 2022. február hónapban emelkedett.

Az adósság növekedését több tényező együttes hatása eredményezte. A költségvetés hiányának finanszírozása érdekében nettó forintkibocsátásra került sor 942,7 Mrd Ft összegben. A nettó devizakibocsátás további 245,5 Mrd Ft-tal, a forint árfolyamának előző évhez képest bekövetkezett gyengülése 28,6 Mrd Ft-tal, a deviza keresztárfolyamok változása 20,3 Mrd Ft-tal növelte a központi költségvetés adósságát. 2022. februárban 75,3 Mrd értékű japán jenben (átszámítva 205,4 Mrd Ft értékben) került sor kötvények kibocsátására (Szamuráj kötvények).

A központi költségvetés adósságán belül a **forintadósság** összege a 2021. december végi állapothoz képest 2022. február végéig 2,9%-kal emelkedett, a teljes adósságon belül aránya kismértékben (közel egy százalékponttal) csökkent.

A **MNB forint/deviza középárfolyamok és az ÁKK Zrt. által közölt referenciahozamok** az adósság értékelését, az adósságteher névértéken túli alakulását lényegesen befolyásoló tényezők, amelyek változását szemlélteti a 3. ábra. A devizaárfolyam változása a devizaadósság tekintetében jelent fontos tényezőt. A referenciahozamok emelkedése főként a rövid lejáratú eszközök tekintetében fejt ki először kiadásnövelő hatást.

3. ábra – A Ft/EUR és a Ft/USD MNB deviza középárfolyamok hó végi, valamint az ÁKK Zrt. által közzétett egyes kiemelt referenciahozamok hó végi alakulása 2021. és 2022. években (Ft/deviza, illetve %)



A devizaadósság hó végi értékére 2022. januárban a deviza középárfolyamok alakulása kedvező hatást fejtett ki, azonban 2022. februárban és márciusban már kedvezőtlen hatású volt a forint szempontjából a deviza középárfolyamok gyengülése. A 2021. március végi állapothoz mérve a forint az euro deviza-középárfolyamhoz képest 1,6%-kal, az USA Dollárhoz viszonyítva 7,2%-kal gyengült.

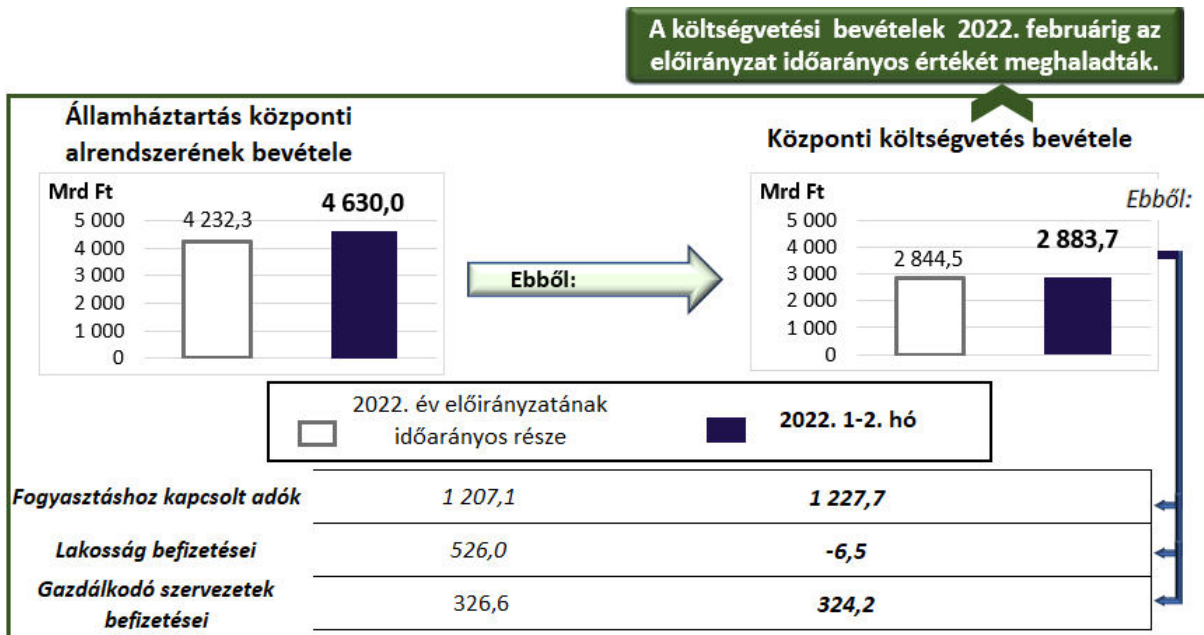
A forintban jegyzett, különböző lejáratú idejű állampapírok referenciahozamai közötti különbség a 2021. március - 2022. év március közötti időszakban erőteljesen változott. Valamennyi lejáratú futamidőt tekintve, a referenciahozamok emelkedése figyelhető meg. A 2021. március állapothoz képest a 2022. március végi referenciahozam emelkedése az egyéves állampapír esetében (5,3 százalékponttal) volt a legmagasabb, míg a legalacsonyabb változás a 20 éves futamidejű állampapírok hozamát jellemezte, ahol 2,7 százalékpont értékű volt a növekedés. A referenciahozamok emelkedése az adósságfinanszírozás drágulását jelzi, jelentős mértékben növelve a központi költségvetés kamatkidásainak várható jövőbeli összegét.

A **Központi Kormányzat MNB-nél vezetett forint- és devizabetétjeinek állománya** a 2021. év december végi 1706,3 Mrd Ft-ról 2022. január végére 2351,5 Mrd-ra emelkedett, majd a központi költségvetés megnövekedett februári kifizetéseivel összefüggésben 2022. február végére 1758,5 Mrd Ft-ra csökkent (január végéhez képest 593,0 Mrd Ft-tal, 25,2%-kal). A kormányzati betétállomány – és ezzel a tartalékolási szerepkör – csökkenését a forint alapú betétek jelentős (712,6 Mrd Ft-os) állománycsökkenése okozta, míg a devizabetétek állománya kis mértékben (119,6 Mrd Ft-tal) emelkedett. A 2022. február végi betétállományon belül a forint állomány 74,3%-ot képviselt. 2022. február végén továbbra is jelentős nagyságrendű tartalék állt rendelkezésre.

Az **államháztartás központi alrendszerének bevétele** (a központi költségvetésnek, az elkülönített állami pénzalapoknak és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak bevételei együtt) 2022. februárig 397,7 Mrd

Ft-tal (9,4%-kal) volt magasabb, mint a törvényi előirányzat (25 393,8 Mrd Ft) időarányos értéke és 721,2 Mrd Ft-tal (18,4%-kal) volt nagyobb a 2021. februári értéknél. (4. ábra)

4. ábra – A költségvetési bevételek főbb adatai, 2022. január-február (Mrd Ft)



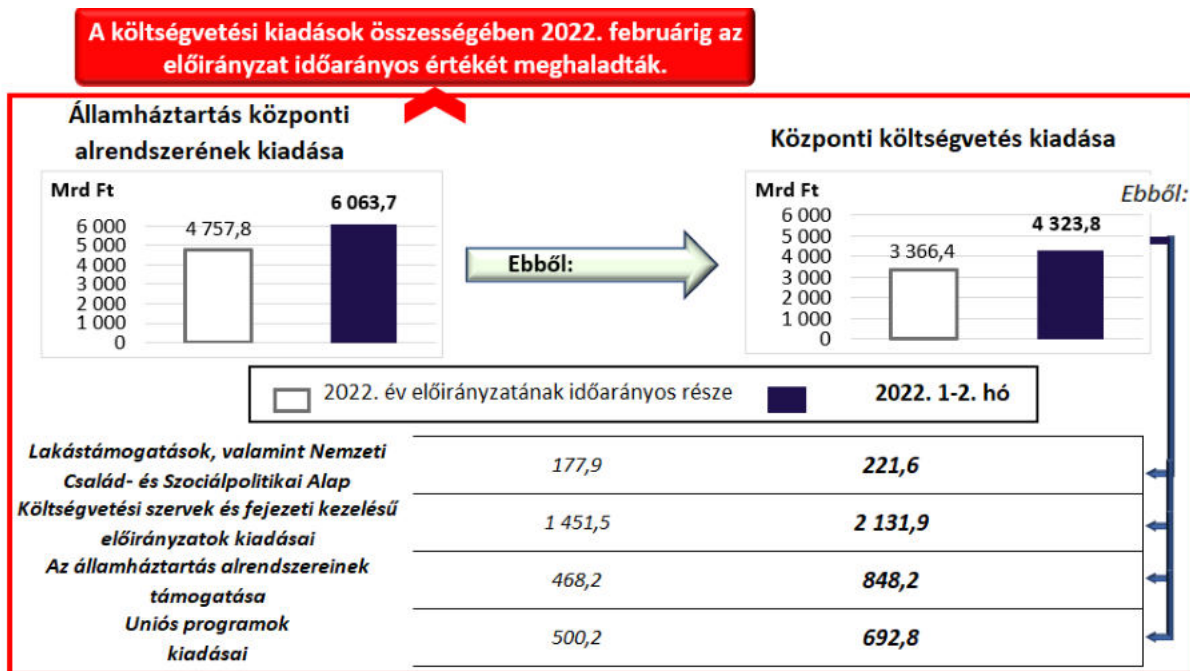
Az államháztartás központi alrendszere bevételein belül a **szociális hozzájárulási adó és társadalombiztosítási járulék** teljesülése 2022. februárig 983,8 Mrd Ft volt, ami 10,0%-kal magasabb, mint 2021. év 1-2. havi teljesítés és 1,7%-kal magasabb, mint a 2022. év előirányzatának időarányos része. A korábbi időszakhoz történő viszonyítás értékelésénél figyelembe kell venni egyrészt az előző év első két hónapjában a koronavírus miatti negatív gazdasági hatásokat, másrészt a szociális hozzájárulási adó mértékének változását (2020. júniusig 17,5%, ezt követően 2021. végéig 15,5%, 2022. januárjától pedig 13,0% volt).

Az államháztartás központi alrendszere bevételeinek több mint kétharmadát jelentő **központi költségvetés bevétele** 2022. februárban 39,2 Mrd Ft-tal (1,4%-kal) magasabb összegben teljesült, mint a törvényi előirányzat (17 066,8 Mrd Ft) időarányos része és a teljesülés 237,6 Mrd Ft-tal (9,0%-kal) volt nagyobb, mint 2021. év 1-2. hónapokban. Ezen belül:

- Az **ÁFA bevétel** összege – mint a fogyasztáshoz kapcsolt adók meghatározó eleme – 2022. január-február hónapban 964,6 Mrd Ft volt, amely 5,5%-kal magasabb összegű, mint az előirányzat időarányos része (914,5 Mrd Ft), a teljesülés 28,3%-kal magasabb a 2022. januárban realizált bevételnél. Az ÁFA bevételeket döntő mértékben befolyásolták az inflációs hatások (emelkedés a termelői áraknál átlagosan 22,3%-kal, a belföldi értékesítés árainál 35,7%-kal, az exportértékesítés árainál 15,5%-kal), alapvetően az alapanyag- és energiaárak, továbbá a jövedelemkiáramlás növekedésével összefüggésben);
- Az **SZJA bevétel teljesülése** – mint a lakosság befizetései meghatározó eleme – január-február havi teljesülése együtt 525,4 Mrd Ft volt, de az időszak végi nettó teljesítés -55,4 Mrd Ft volt. A negatív egyenleget alapvetően a családok támogatását célzó 580,8 Mrd Ft összegű február havi SZJA visszatérítése okozta. Az SZJA bevétel teljesülésére a befizetendő adó mérséklésén keresztül csökkentő hatást gyakorolt a magánszemély által igénybe vett családi adókedvezmény összege, a négy, vagy több gyermeket nevelő anyákat illető SZJA kedvezmény, továbbá a 25 év alatti fiatalok SZJA mentessége. Mindezek ellenére az SZJA befizetések összege 2022. január-február hónapban (525,4 Mrd Ft) 8,8%-kal meghaladta a 2021. év azonos időszakának teljesítését (482,8 Mrd Ft). A növekedésre hatással volt a nemzetgazdasági bruttó kereset emelkedése;
- A **TAO bevétel** teljesülésének 2022. január-február havi összege (92,7 Mrd Ft) 5,5%-kal alulmaradt az időarányos teljesítés összegétől (98,1 Mrd Ft). A februári befizetések zömét a havi előlegfizetési kötelezettségek tették ki.

Az államháztartás központi alrendszere kiadásának teljesülése 2022. év január-február hónapokban 1305,9 Mrd Ft-tal (27,5%-kal) volt magasabb, mint a törvényi előirányzat (28 546,5 Mrd Ft) időarányos értéke és 1615,2 Mrd Ft-tal (36,3%-kal), magasabb, mint 2021. azonos időszakában. (5. ábra)

5. ábra – A költségvetési kiadások főbb adatai, 2022. január-február (Mrd Ft)



Az államháztartás központi alrendszere kiadásain belül a nyugellátások és gyógyító-megelőző ellátás összege a 2022. év első kettő hónapjában 1351,5 Mrd Ft volt, ami magasabb 37,8%-kal, mint a 2021. év azonos időszakának teljesítése és 29,0%-kal a 2022. év előirányzatának időarányos részénél. A jelentős összegű kiadás emelkedésének oka, hogy a Kormány a 13. havi nyugdíjat a 2022. évben ismét biztosítja, a kifizetése februárban megtörtént. Az államháztartás központi alrendszere kiadásainak több mint 70%-át jelentő központi költségvetés kiadása hasonló módszerű összehasonlítása nagyobb arányú többletkiadást mutat 2022. év január-február hónapokban (a törvényi előirányzat – 20 198,1 Mrd Ft – időarányos részéhez 957,4 Mrd Ft-os és 28,4%-os, illetve az előző évi adathoz viszonyítva 1172,3 Mrd Ft-os és 37,2%-os többlet).

Az **uniós programok bevétele** 2022. év január-február hónapokban 193,5 Mrd Ft volt, ami a törvényi éves előirányzat (2363,3 Mrd Ft) mindössze 8,2%-át teszi ki. Egyéb uniós bevételként a 2022. év január-február hónapokban további 4,9 Mrd Ft teljesült „Vámbeszedési költség megtérítése” címén.

Az **uniós programok kiadásainak** éves előirányzata 3001,2 Mrd Ft. Az uniós programok bevételeivel (198,4 Mrd Ft) áll szemben a 2022. év január-február havi 692,8 Mrd Ft-os kiadás teljesülés, vagyis az uniós programok megelőlegezése 494,4 Mrd Ft értékben a hazai költségvetést terhelte.

A Kormány továbbra is hazai forrásokból finanszírozta az uniós Helyreállítási és Ellenállóképeségi Eszköz (RRF) programkörébe tartozó kiadásokat, a program tervének az uniós jóváhagyása viszont eddig még nem történt meg. Ennek hiányában Magyarország továbbra sem kapta meg az Európai Uniótól a 2511,0 Mrd Ft összegű RRF támogatás 2021. évre tervezett előlegét (326,0 Mrd Ft). A Kormány 2022. márciusában levélben kérte az EU-tól, hogy a korábban benyújtott fejlesztési igényei mellett és annak jóváhagyási folyamatától függetlenül, a kapcsolódó hitelkeret azonnali rendelkezésre bocsátását a védelmi, határigazgatási, humanitárius és egyéb akut válságkezelési feladatok ellátásához. A megelőlegezett kiadások uniós elszámolásának elhúzódása vagy a megtérülés esetleges részleges elmaradása továbbra is kockázatot hordoz. A hitelkeret (RRF-fel összefüggő) rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban még nem született döntés. E hitelkerettől függetlenül ugyanakkor Magyarország számára kilátásban van egy 300 millió eurós keret az ukrajnai menekültválság kezelésére (az uniós költségvetési ciklusok közötti kohéziós politikai átálláshoz és ebben javasolt nagyobb felhasználási rugalmassághoz kapcsolódó külön keret).

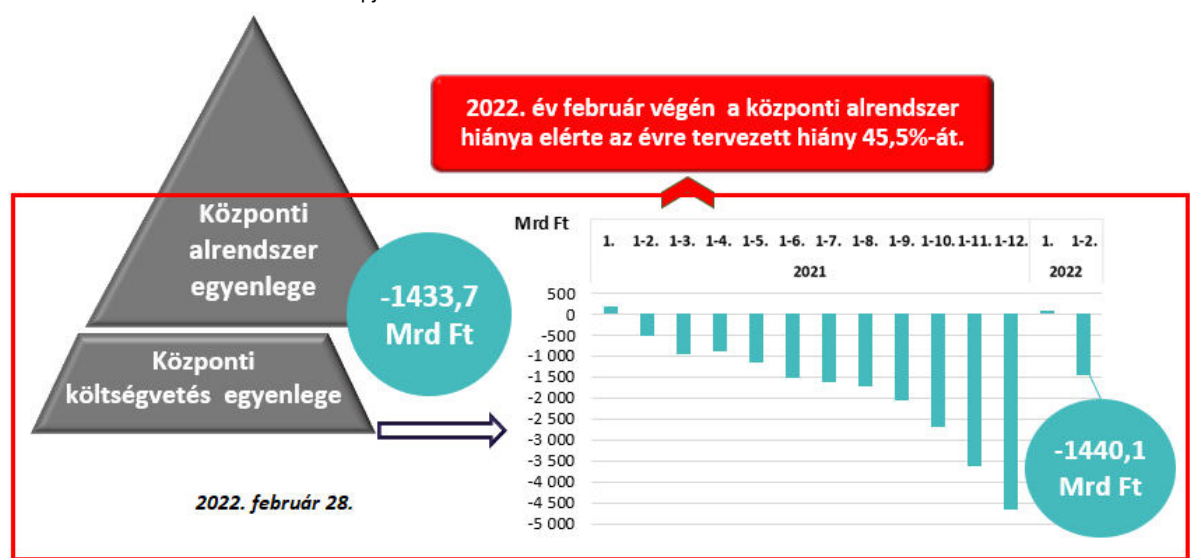
A **kiadások és kapcsolódó bevételek** összefüggésére, egyenlegére tekintettel kerül kiemelésre a költségvetési hiányt befolyásoló két további tényező:

- A kamatbevételek összege a 2022. év első kettő hónapjában 18,2 Mrd Ft volt, ami az előirányzat időarányos részénél 4,0%-kal, a 2021. év január-február havi kamatbevételek összegénél 17,6%-kal alacsonyabban teljesült. A kamatkidások összege 2022. év január-február időszakában 119,1 Mrd Ft volt, amely 47,8%-kal maradt el az időarányos értéktől, a 2021. év azonos időszakának összegét pedig 62,3%-kal haladta túl. A nettó kamatkidás (kamategyenleg) 100,9 Mrd Ft volt, ami közel háromszorosa volt a 2022. januári értéknek. Mindez egyaránt betudható az államadósság állomány növekedésének, valamint a referenciahozamok általános emelkedésének;
- Az állami vagyonnal kapcsolatos 2022. év január-február havi befizetések – meghatározóan kvótaértékesítéséből származó – összege 31,3 Mrd Ft volt, amely az előirányzat időarányos részénél 31,9%-kal alacsonyabban, a 2021. januári összegnél 68,3%-kal magasabban teljesült. Az állami vagyonnal kapcsolatos 2022. kiadások 1-2. havi összege (89,5 Mrd Ft) – amelyek nagy része társaságokkal volt kapcsolatos – nem érte el az időarányos szintet, a 2021. januári összegnél közel négyszer magasabb értékben teljesült.

Az államháztartás központi alrendszerének (a központi költségvetés, az elkülönített állami pénzalapok és társadalombiztosítási alapok együtt) 2022. február végi egyenlege az előzetes adatok szerint a januári kedvező helyzettől eltérően negatív volt: 1433,7 Mrd Ft hiány (6. ábra). A hiány alakulásában alapvető szerepet játszott, hogy februárban kapták vissza a gyermeket nevelők a 2021-ben befizetett személyi jövedelemadójukat, valamint a nyugdíjasok részére kifizetésre került a 13. havi nyugdíj, a fegyveres és rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél foglalkoztatottak pedig a hathavi fegyverpénz. Az államháztartás központi alrendszerének költségvetési egyenlege szempontjából továbbra is meghatározó a központi költségvetés egyenlegének (bevételei és kiadásai különbözetének) alakulása.

A Kormány 2021. év decemberben a 2022. évi hiánycél csökkentéséről és az ennek eléréséhez szükséges intézkedésekről szóló 1949/2021. (XII. 22.) Korm. határozatban – a magyar gazdaság növekedésére, az azt támogató állami beruházások kimagasló szintjére és az építési kínálati korlátaira tekintettel – egyetértve a 2022. évi hiánycél bruttó hazai össztermék (GDP) 4,9%-ára történő csökkentésével (az eredeti 5,9% helyett) a központi költségvetési kiadások és ezzel a költségvetési hiány 755,4 Mrd Ft-os csökkentéséről döntött. A kormányhatározat mellékletében szereplő kiadáscsökkentési intézkedések együttes értéke 605,4 Mrd Ft, míg 150 Mrd Ft értékű fejlesztési kiadás csökkentéséről később dönt a Kormány. A 605,4 Mrd Ft értékű kiadáscsökkentési intézkedések 92,2%-a a Gazdaság-újraindítási Alapot érintette, ezen belül a központi kezelésű előirányzatok (döntően központi tartalékok) 440,0 Mrd Ft-tal, a fejezeti kezelésű előirányzatok 158,9 Mrd Ft-tal, a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap előirányzata 6,5 Mrd Ft-tal csökkent.

6. ábra – A költségvetési hiány alakulása 2022. február 28-án és a központi költségvetés egyenlegének havi kumulált adatai a 2021. és a 2022. év 1-2 hónapjaira vonatkozóan



AZ ÁLLAMADÓSSÁG-MUTATÓ NEVEZŐJÉBEN a Stabilitási törvény alapján a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai termék összege áll. A GDP alakulása emiatt kiemelt jelentőséggel bír az államadósság-szabály teljesíthetősége szempontjából. A 2022. évi tervezett nominális GDP 56 360,6 Mrd Ft, a központi költségvetés tervezésénél figyelembe vett gazdasági növekedés 5,2% volt. A tervszám meghatározásakor még nem állt rendelkezésre a 2021. évi gazdasági növekedés tényleges adata, ami pedig magasabb lett, mint a korábban tervezett.

2021.

A **nominális GDP** tervadata a 2021. évi költségvetési törvény 2021. májusi módosításának általános indoklása alapján a 2021. évre 51 617,0 Mrd Ft volt, a Kormány a COVID-19 járvány várható újabb hullámaira tekintettel 4,3%-os **gazdasági növekedéssel** számolt.

A 2021. évi GDP értékét, illetve a volumennövekedésnek a főbb adatait foglalja össze a 7. ábra.

7. ábra – A GDP folyó áron és a GDP volumenváltozása, valamint annak összetevői a 2021. évben (Mrd Ft, %)

GDP folyó áron
55 256,7 Mrd Ft



Folyó áron történő összehasonlításban a GDP a 2020. évhez viszonyítva 14,5%-kal, a 2021. évi költségvetési törvény 2021. májusi módosításával kialakult tervadatnál 7,1%-kal lett magasabb.

Az előző évhez képest a termelési oldalon az ipar hozzáadott értéke 9,8%-kal, az építőiparé 15,8%-kal, a szolgáltatásoké 6,2%-kal nagyobb, a mezőgazdaságé 2,2%-kal kisebb lett.

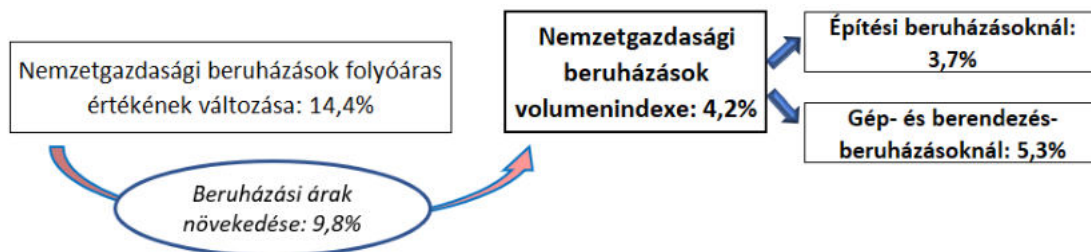
Az előző évhez viszonyítva a felhasználási oldalon a háztartások tényleges fogyasztása 4,3%-kal, a közösségi fogyasztás 4,8%-kal emelkedett, aminek együttes eredményeként a végső fogyasztás volumene 4,4%-kal nagyobb lett. A bruttó felhalmozás 8,7%-kal (ezen belül a bruttó állóeszköz-felhalmozás 6,0%-kal) bővült, míg az export volumene 10,1%-kal, az importé 8,2%-kal emelkedett.

Magyarországon a 2021. évben a 7,1%-os gazdasági növekedés erőteljesebb volt, mint uniós szinten (a 2021. évi uniós mutató 5,2% volt az EUROSTAT 2022. évben közzétett becslése alapján).

2021.

A **beruházások volumene** a 2021. évben – részben a IV. negyedévi stagnálás hatásaként – a gazdasági növekedés mértékéhez viszonyítva mérsékelten (4,2%-kal) emelkedett az egy évvel korábbi, a COVID-19 járvánnyal összefüggő alacsony bázishoz képest. A nemzetgazdasági beruházások 2021. évi főbb jellemzőit a 8. ábra foglalja össze.

8. ábra – A nemzetgazdasági beruházások főbb jellemzői a 2021. évben (% , bázis a 2020. év)



A 2020 eleje óta bejelentett nagy volumenű beruházások listája nyilvános, azt 2021 végén a [Makro-gazdasági és költségvetési előrejelzés 2021-2025](#) című dokumentum bemutatta. A 32 nevesített beruházás együttes értéke megközelíti a 2400 Mrd Ft-ot, a dokumentum utal arra is, hogy a 2020 eleje óta bejelentett nagyvállalati fejlesztések meghaladják a 3600 Mrd Ft-ot. A médiában gyakoriak a jelentős beruházásokra utaló információk (pl.: Elképzelhető, hogy Debrecenben valósulhat meg a történelmi beruházás; Nagyot lendített a megye gazdaságán a ZalaZone; 25 Mrd Ft-tal támogat az állam két kaposvári beruházást).

A Kormány a 2022. évi hiánycél csökkentéséről és az ennek eléréséhez szükséges intézkedésekről szóló 1949/2021. (XII.22.) Korm. határozatban döntött a korábban hozott beruházási döntések felülvizsgálatáról, a központi költségvetés 2022. évi előirányzatai ezzel összefüggő, összességében 605,4 Mrd Ft-tal való csökkentéséről és javaslat kidolgozását rendelte el a 2022. évi beruházások, beruházási döntések további csökkentésére legalább 150 Mrd Ft összegben.

A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉST ÉS AZ EGYENSÚLYT BEFOLYÁSOLÓ TOVÁBBI KIEMELT FOLYAMATOK

körében az ipari termelés volumene – a 2021. november óta tartó emelkedést folytatva – 2022. januárban 8,9%-kal volt nagyobb, mint a 2021. januárban. (9. ábra)

9. ábra – Az ipari termelés volumenindexei és az építőipari termelés volumenindexei 2021. január - 2022. január között (% , előző év azonos időszaka=100%)



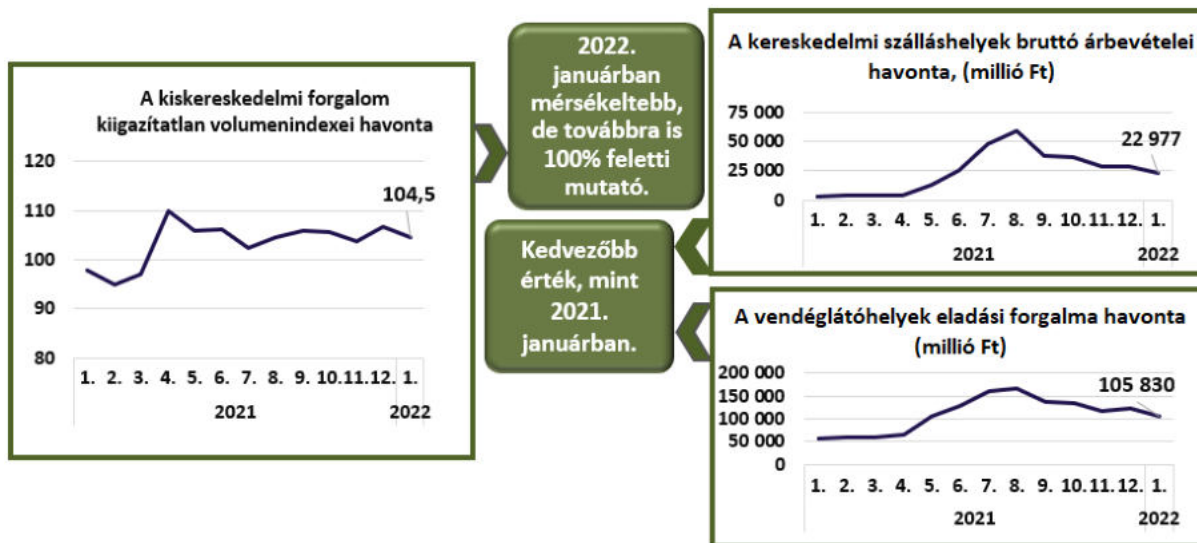
A legnagyobb súlyú, a feldolgozóipari termelés 22%-át képviselő járműgyártásban hat hónapon keresztül tartó visszaesés után újra növekedett a termelés: a kibocsátás januárban 6,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, viszonylag alacsony bázist. A közúti gépjármű gyártásának volumene 18,0%-kal emelkedett, míg a közúti jármű alkatrészeinek gyártásáé 2,8%-kal csökkent. A feldolgozóipari termelés 11,0%-át adó számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása 0,2%-kal mérséklődött az előző év azonos hónapjához képest. A két legnagyobb alágazat közül a jelentősebb elektronikus fogyasztási cikk gyártása 9,4%-kal bővült, ugyanakkor a kisebb súlyú elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása 9,1%-kal visszaesett. A feldolgozóiparból 12,0%-kal részesülő élelmiszer, ital és dohánytermék gyártása 13,7%-kal emelkedett, mind a külpiaci,

mind a hazai eladások növekedésének eredményeként. A gyógyszergyártás 14,4%-kal visszaesett az egy évvel korábbival összehasonlítva, ebben szerepet játszott a viszonylag magas bázis hatása is.

Az **építőipari termelés volumenének** adata 2022. januárban 3,3%-os termelésnövekedést jelez a 2021. év januárhoz képest, azonban lényegesen alulmarad a 2021. decemberi növekedéshez képest, ami 29,0% volt. Az épületek építése 0,4%-kal csökkent, az egyéb építményeké 12,9%-kal emelkedett a 2021. januári értékhez képest.

A **kiskereskedelmi forgalom volumenindexe** 2022. januárban kis mértékben alatta maradt a 2021. decemberinek (a január-december közötti visszaesés minden évben jellemző), ugyanakkor a 2021. januári forgalomhoz viszonyított volumenváltozás 4,5%-os emelkedés volt. A havi volumenindexek 2021. április óta már folyamatosan 100% feletti. (10. ábra)

10. ábra – A kiskereskedelmi forgalom volumenindexei (%), előző év azonos időszaka=100), valamint a kereskedelmi szálláshelyek árbevételei és a vendéglátóhelyek eladási forgalma havonta (millió Ft) 2021. január - 2022. január között



A KSH adata szerint az országos kiskereskedelmi forgalom 46%-a az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben, 37%-a a nem élelmiszer-kiskereskedelem, 17%-a az üzemanyag-töltő állomások üzemanyag-forgalmában realizálódott. Az egy évvel korábbi adatokhoz képest az üzemanyag-töltő állomások forgalmának volumene 10,7%-kal nőtt, az árucikkek széles körére kiterjedő, a kiskereskedelmi forgalomból 9,9%-kal részesedő csomagküldő és internetes kiskereskedelem volumene 8,2%-kal bővült, folytatva az évek óta tartó tendenciát. A **kereskedelmi szálláshelyek bruttó árbevétele** a 2022. januárban hétszeresét meghaladóan nőtt a 2021. januári értékhez képest. Ezt az eltérést elsősorban a járványügyi korlátozások bevezetése miatti alacsony bázis befolyásolta. Az év eleji előző év decemberéhez viszonyított visszaesés a sokéves gyakorlatot követi. A **vendéglátóhelyek éves eladási forgalma** a 2022. januárban 14,2%-kal elmaradt ugyan a 2021. decemberi értéktől, ugyanakkor 85,1%-kal meghaladta a 2021. januári forgalmat.

A **termékexport folyó áron** forintban számítva 2022. januárban 1,7%-kal haladta meg a 2021. decemberi, míg 15,4%-kal a 2021. januári adatot. A termékimport 2,1%-kal magasabb volt 2022. januárban, mint a termékexport, így továbbra is a külkereskedelmi termékforgalom egyenlege negatív értékű volt. (11. ábra)

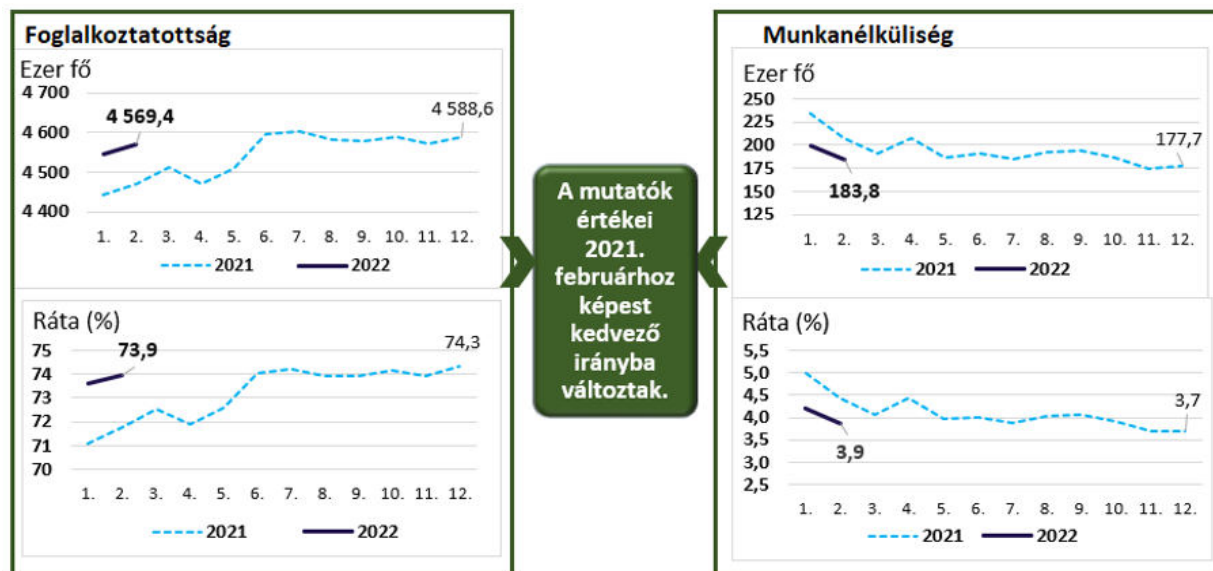
11. ábra – A termékexport és a külkereskedelmi termékforgalom egyenlegének alakulása folyó áron Mrd Ft-ban, a 2021-2022. években havonta



A külkereskedelmi termékforgalom emelkedése 2022. januárban a 2021. decemberhez képest az exportoldalon az importot meghaladó mértékű volt.

A **foglalkoztatottság és a munkanélküliség** 2022. év januári és februári mutatói kedvezőtlenebbek mint 2021. év decemberében, de kedvezőbbek mint 2021. év januárjában és februárjában. A mutatók 2022. év január és február között kedvező irányba változtak (12. ábra).

12. ábra – A foglalkoztatottság és munkanélküliség alakulása a 15-64 évesek körében, 2021. január - 2022. február időszakban (ezer fő és %)



A 15-64 évesek körében a foglalkoztatottak száma 2022. februárban 97,6 ezer fővel (2,2%-kal, a foglalkoztatottsági rátát 2,1 százalékponttal növelve) haladta meg a 2021. februári adatot. A 15-64 évesek körében a munkanélküliek száma 2022. februárjában 23,3 ezer fővel (11,3%-kal, a munkanélküliségi rátát 0,6 százalékponttal csökkentve) volt kevesebb a 2021. februári adatnál.

A **nyilvántartott álláskeresők száma** 2022. év februárjában 252,1 ezer fő volt. Ez 1,3%-kal több, mint a megelőző hónapban (januárban) és 5,6%-kal több mint 2021. év decemberében volt. Lényegesen kedvezőbb az adat értékelése a több éves időszakra való visszatekintés mellett; a korábbi évek februári mértékeihez viszonyítva (a 2020. év februári adatnál 4,5%-kal, a 2021. év februárinál 16,6%-kal kisebb), vagy a megelőző két év átlagos havi szintjéhez mérten (a 2020. évi átlagosnál 6,7%-kal, a 2021. évi átlagosnál 20,2%-kal kisebb).

A **bruttó havi átlagkereset** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók esetében 2022. év januárjában 467 300 Ft/hó/fő volt. Az érték a 2021. januári átlagkereset összegét 13,7%-kal meghaladta, míg a 2021. december havi bruttó átlagkeresetnél 5,2%-kal alacsonyabban alakult.

A **fogyasztóiár-index** 2022. februárban 8,3% volt, a 2021. év utolsó két hónapjában (7,4%-os) és 2022. januárban (7,9%-os) egyformán mutatkozó magas mérték még tovább emelkedett. Korábbi várakozásokkal

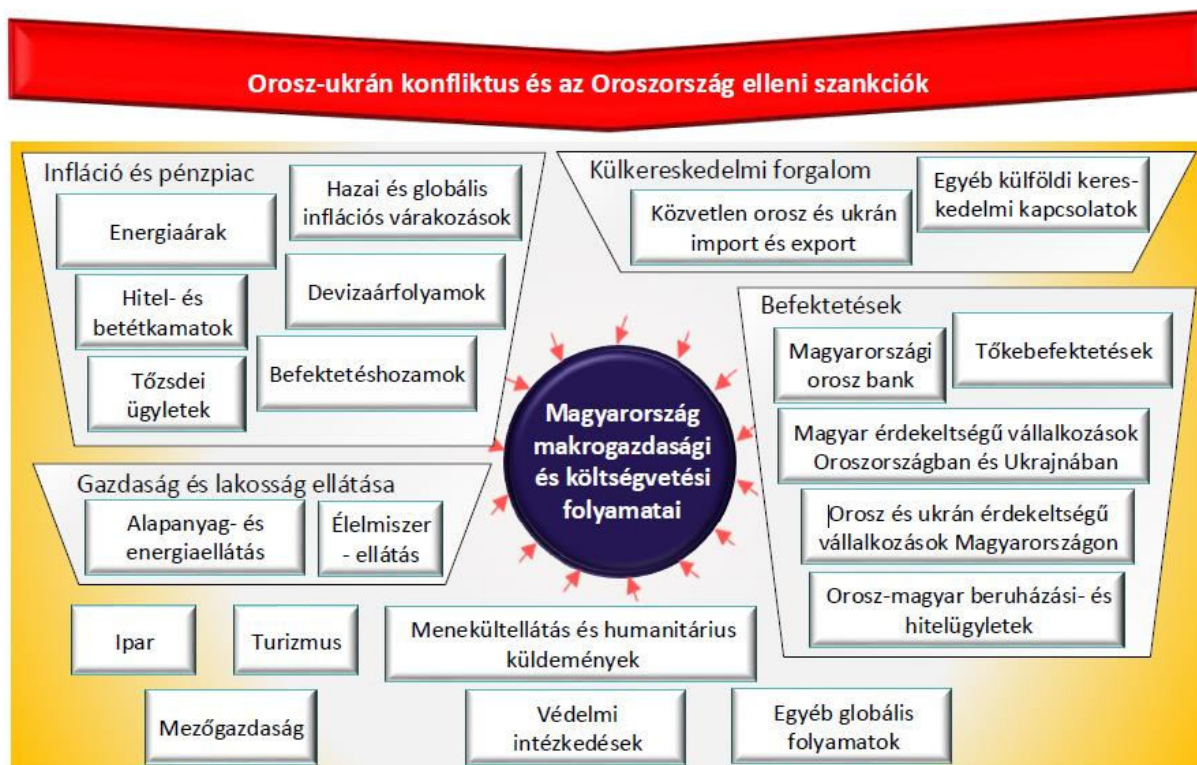
szemben az inflációs folyamatok idén februárban sem fordultak kedvező irányba, tartós emelkedést jelző tendencia várható. A nemzetközileg jellemző és a hazai gazdasági folyamatokban is megjelenő inflációs nyomást elsősorban a kínálati problémák (elsősorban a COVID-19 járvány okozta válság miatti termelés kiesés), az energia-, nyersanyag- és élelmiszerárak emelkedése, a megemelkedett kereslet, továbbá magának az emelkedő inflációs várakozásnak a hatása okozták. Az inflációra is ható újabb nemzetközi körülmény az orosz-ukrán konfliktus és az ezzel együtt járó bizonytalanságok, kedvezőtlen hatások, közte az energiaárak, ezen belül kiemelten a gáz- és az üzemanyag, továbbá a gabona árának alakulása. A hazai inflációra a nemzetközi folyamatok mellett hatnak a belső vásárlóerő alakulását és a kereslet-kínálat viszonyait, az árakat befolyásoló „árstop”, jövedéki adót csökkentő és egyéb kormányzati intézkedések, valamint alapvető jelentőségűek a jegybanki monetáris döntések.

A jegybanki alapkamat mértékét az MNB a 2021. végi 2,4%-ról a 2022. év januárban és februárban is tovább emelte, így az február 23-tól már 3,4%, a márciusi 22-ei emelés után jelenleg 4,4%. A kamatfolyosó plafon a jegybanki alapkamat márciusi döntésével egyidejűleg már 7,4%-re változott, az egyhetes betéti (irányadó) kamat a 2022. év januári, februári és márciusi emelés (30-30-75-50-30 bázisponttal) után 2022. március 24-től 6,15%.

AZ OROSZ-UKRÁN KONFLIKTUS ÉS AZ OROSZORSZÁG ELLENI SZANKCIÓK MAGYAR MAKROGAZDASÁGI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOKRA HATÓ EDDIG ISMERT ALAPVETŐ HATÁSAIVAL, KOCKÁZATAIVAL indokolt részletesebben is foglalkozni.

Az elemzés a 2022. február 24-én kirobbant – és az értékelés időpontjában is zajló – orosz-ukrán konfliktus gazdasági és költségvetési hatásainak, ezek főbb területeinek meghatározására fókuszált. Ugyanakkor konfliktus tényleges (számszerű) hatásainak felmérése a 2022. év második negyedétől rendelkezésre álló adatok alapján lehetséges. A konfliktus és az arra válaszul adott Oroszország elleni szankciók gazdasági hatása egyre kiterjedtebbé válik és egyre mélyebben hat az európai országon nemzetgazdaságaira. Fontos kiemelni, hogy a tényezők az összetettségük és az egymáshoz való viszonyuk okán multiplikatív hatást gyakorolhatnak a makrogazdasági és költségvetési folyamatokra. A kedvezőtlen hatások kiterjedtségét és mértékét alapvetően az fogja befolyásolni, hogy a konfliktus mennyi ideig húzódik el, illetve milyen további szankciók kerülnek elfogadásra Oroszország ellen. A monitoring értékelés rendelkezésére álló információk alapján a 13. ábrán szemléltetett hatásokat, kockázatos területeket azonosította.

13. ábra – Az orosz-ukrán konfliktus és az Oroszország elleni szankciók hatásainak eddig ismert alapvető területei



A negatív következmények alapvetően a nyersanyag és energia (földgáz, kőolaj) jövőbeni rendelkezésre állásának kérdéséből indulnak ki, ami mellett előtérbe került a gabonaár-emelkedés problémája is. A koronavírus-járványt követő kínálati problémák következtében már a 2021. során megindult infláció növekedését az orosz-ukrán konfliktus tovább erősítette, amely globális problémává alakult. Az infláció mértéke az Amerikai Egyesült Államokban 2022. januárban 7,5%, az eurozónában 2022. februárban 5,8% volt. A V4 országokban az infláció a 2021. év végi adathoz képest tovább emelkedett, így 2022. februárban Csehországban 10,0%, Magyarországon 8,4%, Szlovákiában 8,3%, míg Lengyelországban 8,1% volt. Hazánkban az árstabilitás elérése és fenntartása elsődlegesen az MNB feladata. A jegybank legfrissebb előrejelzése szerint az éves átlagos infláció a 2022. évben nagyfokú bizonytalanságok mellett 7,5-9,8% közötti sávban várható.

A konfliktus és az Oroszország elleni szankciók az értékelés elkészítésének időpontjáig befolyást gyakoroltak többek között hazánkban a forint árfolyamára, az orosz vagy ukrán érdekeltségű vállalatok (OTP Nyrt, Richter Gedeon Nyrt.) részvényárfolyamaira, valamint az orosz vállalatok magyarországi működésére (pl. Sberbank végelszámolása). További kockázati tényező lehet a jövőben az orosz tőkebefektetések alakulása, az orosz és ukrán import és export megváltozása (Magyarország teljes termékimportján belül az orosz termékimport 2019-2021. években 3,1-3,8%-ot, az ukrán termékimport 1,3-1,6%, míg az orosz termékexport 1,5-1,7%-ot, az ukrán 2,0-2,3%-ot tett ki), a Magyarországon működő orosz és ukrán tulajdonú vállalatok (több, mint 700 orosz és 4 000 ukrán ilyen vállalat működik ma hazánkban) gazdasági tevékenysége (kieső adóbevételek, negatív munkaerő-piaci következmények), valamint a turizmus helyzete (pl. Hévíz közkedvelt üdülési célterülete volt eddig az orosz állampolgároknak).

A jövőben a gazdasági hatások kezelése mellett az orosz-ukrán konfliktus miatt Ukrajna felől érkező menekültek ellátása, a katonai készenlét és egyéb védelmi intézkedések, a több stratégiai területen is jelenlévő orosz befektetések és kereskedelmi kapcsolatok (pl.: energiaellátás, közlekedés), valamint a rezsi- és költségvetés fenntartása is további kihívások elé állíthatják a költségvetési politikát.

MELLÉKLETEK

1. Elemzésben szereplő mutatók időállapota

	Makrogazdasági mutató elnevezése, mértékegysége	Utolsó nyilvánosságra hozott adat időállapota	Az időállapot változott a 2022. februárban megjelent monitoring elemzéshez képest (x)	Következő időállapot várható megjelenése
1	Államadósság (Mrd Ft)	2021. év	I	2022. I. negyedévet követően
2	Központi költségvetés adóssága (Mrd Ft)	2021. február 28.	I	2022. április 25.
3	A Központi Kormányzat MNB-nél vezetett forint- és devizabetétjei (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április
4	Államháztartás központi alrendszerének kiadásai (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április 25.
5	Központi költségvetési kiadások (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április 25.
6	Központi költségvetési kiadások (Mrd Ft) (fejezetek kiadásai)	2022. január 31.	I	2022. március
7	Államháztartás központi alrendszerének bevételei (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április 25.
8	Központi költségvetési bevételek (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április 25.
9	Központi alrendszer egyenlege (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április 25.
10	Központi költségvetés előzetes egyenlege (Mrd Ft)	2022. február 28.	I	2022. április 25.
11	A bruttó hazai termék (GDP) negyedéves volumenindexei	2021. december 31.	N	2022. május 17.
12	GDP termelése folyó áron nemzetgazdasági ágaként, negyedévente (Mrd Ft)	2021. december 31.	I	2022. június 1.
13	Beruházások volumenváltozás (%)	2021. december 31.	I	2022. május 30.
14	Ipari termelés volumenindexe (%)	2022. január 31.	I	2022. április 05.
15	Építőipari termelés volumenindexe (%)	2022. január 31.	I	2022. április 13.

	Makrogazdasági mutató elnevezése, mértékegysége	Utolsó nyilvánosságra hozott adat időállá- pota	Az időállapot változott a 2022. február- ban megjelent monitoring elemzéshez ké- pest (x)	Következő időállapot várható megjelenése
16	Kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	2022. január 31.	I	2022. április 6.
17	Kereskedelmi szálláshelyek bruttó árbevételei havonta (millió Ft)	2022. január 31.	I	2022. április 6.
18	Vendéglátóhelyek eladási forgalma havonta (millió Ft)	2022. január 31.	I	2022. április 12.
19	Termékelexport (Mrd Ft)	2022. január 31.	I	2022. április 7.
20	Termékimport (Mrd Ft)	2022. január 31.	I	2022. április 7.
21	Külkereskedelmi termék- forgalom egyenlege (Mrd Ft)	2022. január 31.	I	2022. április 7.
22	Külkereskedelmi egyenleg	2022. január 31.	I	2022. április 7.
23	A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása foglal- koztatottak (ezer fő)	2022. február 28.	I	2022. április 28.
24	A 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája (%)	2022. február 28.	I	2022. április 28.
25	A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása mun- kanélküliek (ezer fő)	2022. február 28.	I	2022. április 28.
26	A 15–64 éves népesség munkanélküliségi rátája (%)	2022. február 28.	I	2022. április 28.
27	A nyilvántartott álláskere- sők száma (ezer fő)	2022. február 28.	I	2022. április 28.
28	A teljes munkaidőben al- kalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete (Ft/hó/fő)	2022. január	I	2022. március 28.
29	Fogyasztóiár-index	2022. február 28.	I	2022. április 8.
30	A jegybanki alapkamat és irányadó kamat (%)	2022. március 22.	I	2022. április

2. Az elemzésben figyelembe vett költségvetési előirányzatok

A MÁK által a költségvetési törvény módosítása alapján nyilvántartott előirányzatok

	Megnevezés	2022. évi elő- irányzat
1.	központi költségvetési kiadások	20 198,1
2.	költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	8 708,7
3.	költségvetési szervek kiadásai	5 386,3
4.	egyedi és normatív támogatások	479,4
5.	központi költségvetési bevételek	17 066,8
6.	személyi jövedelemadó	2 866,5
7.	társasági adó	588,7
8.	általános forgalmi adó	5 487,1
9.	uniós programok kiadásai	3 001,2
10.	uniós programok bevételei	2 363,3

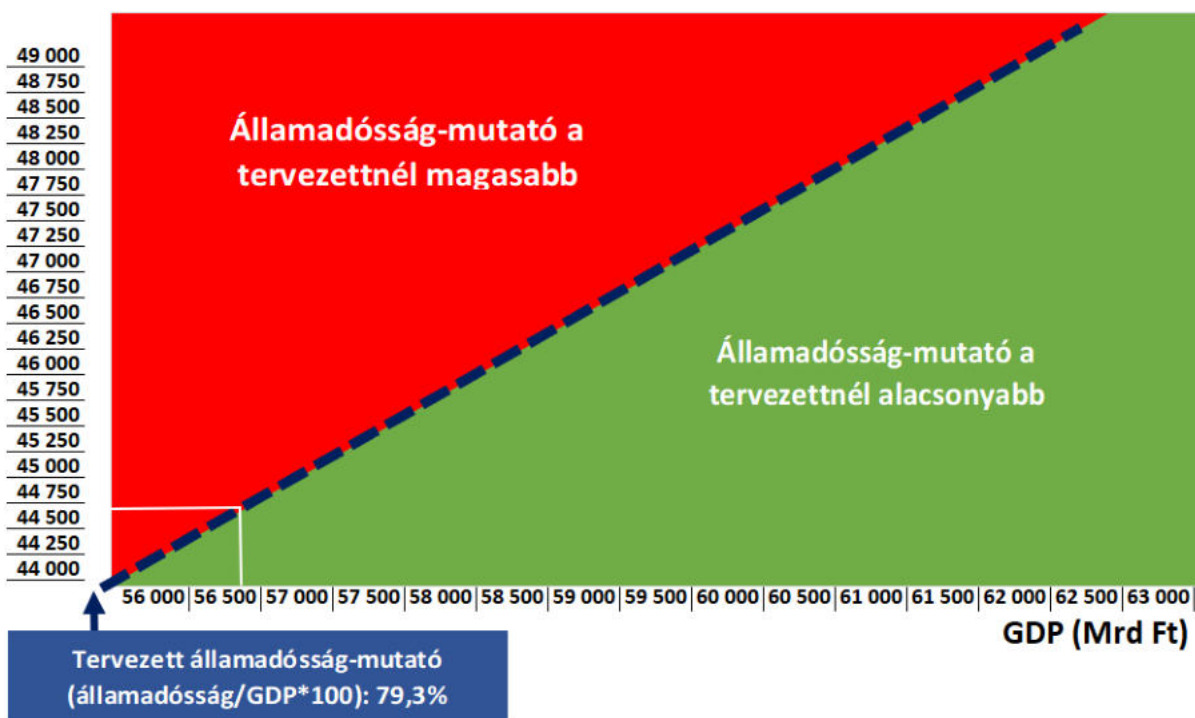
3. Az államadósság-mutató betartását biztosító tényezők összefüggésének szemléltetése

Az államadósság-mutató az államadósságnak a GDP százalékában kifejezett mértéke, a 2022. évre vonatkozó terv **79,3%**. A 2022. évre az államadósság tervszáma 44 713,7 Mrd Ft, a GDP Stabilitási törvény alapján számolt tervszáma 56 360,6 Mrd Ft.

A 14. ábra azt mutatja, hogy az államadósság-mutató tervezett szintjének betartása milyen nagyságrendű államadósság és GDP összegek esetében biztosítható.

14. ábra – A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvényben figyelembe vett tervezett államadósság-mutató egyes államadósság és GDP összegektől függő betarthatósága

Államadósság (Mrd Ft)



4. A maastrichti kritériumok nem teljesülésének értékelése

Az Európai Unió (EU) és egyben Magyarország gazdasági érdekei szempontjából létfontosságú, hogy az uniós országok a koronavírus-járvány okozta gazdasági visszaesés után mielőbb talpra tudjanak állni. A pandémia okozta gazdasági károk mérséklése és a gazdaság mielőbbi újraindulása érdekében az EU Tanácsa 2022. év végéig a tagállamokat mentesítette az uniós költségvetési keretrendszerben szereplő ún. maastrichti kritériumok teljesítése alól. Az uniós országok így az általános mentesítési záradék bevezetésével az államháztartás GDP arányos hiányára (3%) és az államadósság GDP arányos értékére (60%) vonatkozóan meghatározott kritériumok figyelmen kívül hagyása mellett anticiklikus gazdaságpolitikát folytathattak a tagországok nemzetgazdaságának ellenálló képességének erősítése érdekében.

A maastrichti kritériumokra vonatkozó szabályok betartása alóli mentesítés fenntartásáról vagy a szabályok megváltoztatásáról az EU Tanácsa részéről a 2022. évben várható döntés. Emiatt célszerű értékelni, hogy az uniós országok a 2020. és 2021. évben milyen mértékben feleltek meg a jelenlegi információk szerint időszakosan felfüggesztett kritériumoknak.

1. táblázat – Az Európai Unió tagállamai GDP arányos költségvetési hiányának, a GDP arányos államadósságának, valamint az inflációs rátának az alakulása a 2020. évtől (%)

	Megnevezés	GDP arányos költségvetési hiány					GDP arányos államadósság					Inflációs ráta	
		2020	2021*			2021*	2020	2021*			2021*	2020	2021
			I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév			I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév			
	EU 27 átlag	-6,9	-6,4	-5,8	-3,7	90,1	92,4	90,9	90,1		0,7	2,9	
	Eurozóna átlag	-7,2	-7,0	-6,4	-4,0	97,5	100,0	98,3	97,7		0,3	2,6	
országai	Magyarország	-8,0	-7,9	-3,2	-5,6	80,1	80,8	77,4	80,3	78,2	3,4	5,2	
	Csehország	-5,6	-8,0	-5,4	-6,0	37,7	44,0	42,7	40,5		3,3	3,3	
	Lengyelország	-7,1	-2,7	-1,5	-1,0	57,4	59,0	57,4	56,6		3,7	5,2	
	Szlovákia	-5,5	-6,3	-5,9	-4,1	59,7	59,8	61,0	61,1		2,0	2,8	
V4 Eurozóna országai	Ausztria	-8,3	-8,7	-5,0	-1,4	83,2	87,0	86,2	84,1		1,4	2,8	
	Belgium	-9,1	-5,0	-5,8	-6,6	112,8	116,9	113,7	111,4		0,4	3,2	
	Ciprus	-5,7	:	:	:	115,3	121,4	111,9	109,6		-1,1	2,3	
	Észtország	-5,6	-4,1	-3,4	-2,4	19,0	19,6	19,6	19,6		-0,6	4,5	
	Finnország	-5,5	-4,5	-3,6	-2,9	69,5	70,4	69,4	68,7		0,4	2,1	
	Franciaország	-9,1	-9,2	-8,7	-5,6	115,0	117,9	114,5	116,0		0,5	2,1	
	Görögország	-10,1	:	:	:	206,3	209,8	207,3	200,7		-1,3	0,6	
	Hollandia	-4,2	-6,5	-2,7	-1,0	54,3	54,9	54,2	52,6		1,1	2,8	
	Írország	-4,9	-3,7	-1,8	-1,7	58,4	60,4	59,0	57,6		-0,5	2,4	
	Lettország	-4,5	-11,4	-7,5	-1,9	43,2	45,4	43,3	43,6		0,1	3,2	
	Litvánia	-7,2	-4,4	-2,0	-0,9	46,6	45,1	44,6	45,1		1,1	4,6	
	Luxemburg	-3,5	3,6	-0,3	-1,0	24,8	28,0	26,1	25,3		0,0	3,5	
	Málta	-9,7	-8,1	-7,9	-8,1	53,4	57,3	59,1	57,2		0,8	0,7	
	Németország	-4,3	-5,0	-5,3	-2,4	68,7	69,9	69,7	69,4		0,4	3,2	
	Olaszország	-9,6	:	:	:	155,6	159,6	156,4	155,3		-0,1	1,9	
	Portugália	-5,8	-5,1	-4,6	-1,0	135,2	139,1	135,4	130,5		-0,1	0,9	
	Spanyolország	-11,0	-8,4	-7,3	-7,3	120,0	125,3	122,7	121,8		-0,3	3,0	
Szlovénia	-7,7	-6,1	-6,2	-3,1	79,8	85,0	80,0	79,6		-0,3	2,0		
	Bulgária	-4,0	-3,1	-2,1	-3,4	24,7	24,7	24,7	24,2		1,2	2,8	
	Dánia	-0,2	1,2	1,6	2,7	42,1	40,6	39,9	39,5		0,3	1,9	
	Horvátország	-7,4	:	:	:	87,3	90,0	86,1	82,4		0,0	2,7	
	Románia	-9,4	-8,0	-7,4	-7,1	47,4	47,7	47,5	48,5		2,3	4,1	
	Svédország	-2,8	-1,3	-1,1	-0,4	39,7	39,6	37,9	36,1		0,7	2,7	

*az elemzés készítésének időszakában még nem állt rendelkezésre az éves adat, a rendelkezésre álló negyedéves adatok kerültek bemutatásra

Az uniós tagországok 2020. évi és 2021. I – III. negyedévi GDP arányos államháztartási hiány, valamint GDP arányos államadósság adatait, továbbá az országok 2020. és 2021. évi inflációs rátáit az 1. táblázat összegzi. Az adatok alapján látható, hogy a 2020. évben és a 2021. év I-III. negyedéveiben az EU tagországaiban és az eurozónában a **GDP arányos költségvetési hiány** átlaga a 3,0%-os kritériumnál magasabban alakult. A 2020. évben csupán kettő ország (Dánia és Svédország) GDP arányos költségvetési hiánya alakult kedvezőbbben a -3,0%-os szintnél. A 2020. évben az eurozóna országaiban Spanyolország (-11,0%), Görögország (-10,1%) és Málta (-9,7%) esetében volt a legmagasabb a GDP arányos államháztartási hiány. A V4 tagországok esetében – Szlovákia kivételével – mindegyik országban meghaladta a mutató értéke az EU27 átlagos értékét. A 2021. évi adatok a 2022. április 1-jén megjelenő EDP jelentések alapján lesznek elérhetőek, így értékelésük ezt követően az Eurostaton történő publikálást követően lesz lehetséges. Továbbá a 2021. évre vonatkozóan az első három negyedév adata korlátozottan (4 ország adata hiányzik) áll rendelkezésre. A 2021. év I-III. negyedéveiben a GDP arányos költségvetési hiány mutatójának átlaga az EU27 átlag esetében a III. negyedévben volt a legkedvezőbb (-3,7%), az eurozóna átlagos mutatójának értéke ebben az időszakban -4,0% volt. A negyedéves adatok közül kiemelkedő Lengyelország, Dánia és Svédország, ezen országokban ugyanis mind a három negyedévben kedvezőbb volt a GDP arányos hiány a -3,0%-os kritériumszintnél. Az adataik arra utalnak, hogy 2021. évben egyes tagországok törekedtek a kritériumok betartására.

A **GDP arányos államadósság értéke** a 2020. évben és a 2021. és I-III. negyedéveiben mind az EU27 tagországok, mind az Eurozóna átlaga tekintetében meghaladta a 60,0%-os kritériumot. A mutató értéke a V4 tagállamaiban az EU-s átlag alatt teljesült a 2020. évben és a 2021. év I-III. negyedéveiben is. A GDP arányos államadósság értéke hazánk esetében a 2021. év II. negyedévében volt a legkedvezőbb (77,4%).

A mutatóra vonatkozóan meghatározott mentesítési záradék indokoltsága szempontjából figyelemre méltó adat, hogy az EU 27 országából 12 ország (Csehország, Lengyelország, Észtország, Hollandia, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Bulgária, Dánia, Románia és Svédország) esetében a GDP arányos államadósság a koronavírus járvány okozta recesszió alatti időszakban is a maastrichti kritériumban meghatározott 60,0%-os szint alatt maradt. Ezzel szemben azok az országok, amelyek a válságot megelőzően is magasabb államadósság-ráta értékkel rendelkeztek, ott a mutató értéke jóval (110,0%-nál magasabban) a 60,0%-os érték felett alakult (pl.: Belgium, Ciprus, Franciaország, Görögország, Olaszország, Portugália, Spanyolország).

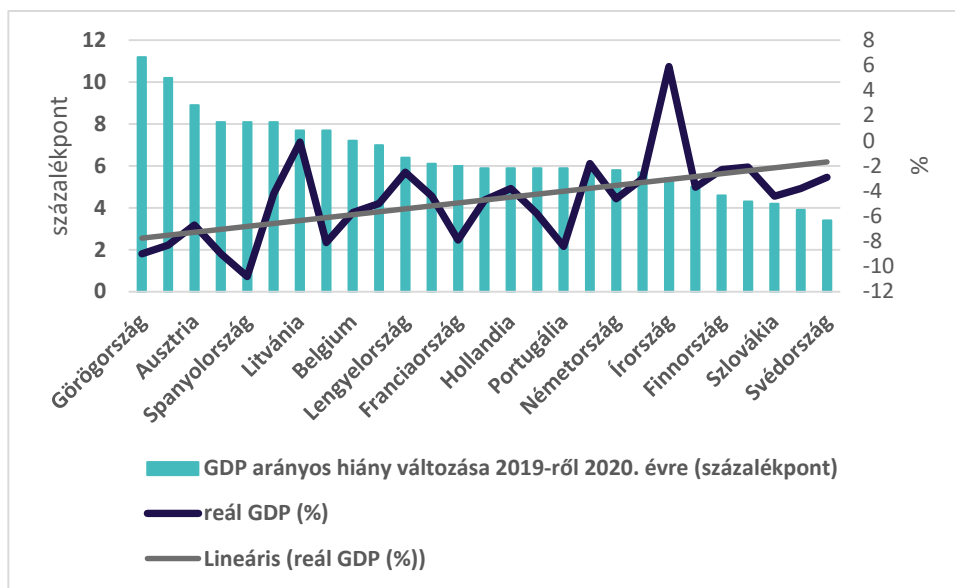
Az unión belül látható országok közötti jelentős GDP arányos államadósság különbségek kapcsolódnak az uniós szinten felmerült adósság-célra vonatkozó maastrichti kritériumok feltételeinek módosítására, a szabályrendszer átdolgozására irányuló szakmai vitákhoz. Ezzel kapcsolatban a két helyzetnek lehet relevanciája. Az első szerint marad a jelenlegi helyzet, míg a második opció egy rugalmasabb szabályozás életbe léptetését jelentheti. A szabályok alakítása során lényeges összefüggés, hogy a költségvetési hiány és az adósság növekedése gyengítheti egy adott ország nemzetközi versenyképességét, illetve hosszú távon visszafoghatja a gazdaság teljesítményét. A jelenlegi adatok és körülmények – különösen az orosz-ukrán konfliktus negatív gazdasági következményeire figyelemmel – azt mutatják, hogy a szabályok puhítása lesz az irány a tagállamok részéről.

A 2021. évben az EU27 és az eurozóna átlaga esetében az **inflációs ráta** többi mint 2,0 százalékponttal meghaladta a 2020. évi értéket. Az inflációs ráta 2020. évről 2021. évre szinte valamennyi uniós országban növekedett, amely leginkább a pandémia negatív hatásaival hozható összefüggésbe.

A GDP arányi hiány 2019. évről 2020. évre történő változása és a reál GDP 2020. évi párhuzamos alakulás bemutatja, hogy az uniós országok a költségvetési szabályok alóli mentesítések hatályba léptetése mellett milyen mértékben tudták a vírusjárvány miatt kialakult recessziót mérsékelni, azaz a válságkezelésük mennyire volt eredményes.* Az uniós országok adatainak alakulását a 15. ábra mutatja.

* A 2021. évi GDP arányos hiány adatok elérhetőségét követően lehetséges ugyanezt az értékelést 2021. évre vonatkozóan is elvégezni.

15. ábra – Az uniós országok GDP arányos hiányának 2019. évről 2020. évre történő változása, a reál GDP 2020. évi adatának alakulása



Az ábra alapján az az összefüggés mutatkozik, hogy azokban az országokban, ahol kisebb volt a GDP arányos hiány 2019. évről 2020. évre történő növekedése, ott egy kisebb mértékű gazdaság visszaesés mutatkozik. A kettő szélső adat (Görögország és Svédország) között azonban természetesen kilengések is mutatkoznak, amelyek az országok sajátosságaiból következhetnek (pl. Írország esetében a nagy multinacionális vállalatok működése jelentősen hozzájárult a gazdasági növekedéshez).

A maastrichti kritériumok fenntartása esetén a GDP arányos költségvetési hiányra és az államadósságmutatóra vonatkozó szabályokat a 2022. évet követően várhatóan jelentős számú uniós tagország nem fogja tudni betartani. Mindez abba az irányba mutat, hogy a kritériumok felpuhítása a rugalmas reagálási képességet igénylő időszakot követően is előtérbe kerülhet.

5. Adatforrások, felhasznált irodalom

Ábrák adatainak forrásai:

1. **ábra** – Az elemzés alapvető megközelítése – ÁSZ szerkesztés
2. **ábra** – A központi költségvetés adósságának hónap végi állománya a 2021. és 2022. években, Mrd Ft-ban – <https://akk.hu/statisztika/allamadossag-finansziroz-as/kozponti-koltsegvetes-adossaga>
3. **ábra** – A Ft/EUR és a Ft/USD MNB deviza középárfolyamok hó végi, valamint az ÁKK Zrt. által közzétett egyes kiemelt referenciahozamok hó végi alakulása 2021. és 2022. években (Ft/deviza, illetve %) – <https://www.mnb.hu/arfolyam-lekerdezes>; <https://www.akk.hu/statisztika/hozamok-indexek-forgalmi-adatok/referenciahozamok>
4. **ábra** – A költségvetési bevételek főbb adatai, 2022. január-február (Mrd Ft) – <https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>
5. **ábra** – A költségvetési kiadások főbb adatai, 2022. január-február (Mrd Ft) – <https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>
6. **ábra** – A költségvetési hiány alakulása 2022. február 28-án és a központi költségvetés egyenlege havi kumulált adatainak szemléltetése 2021. és 2022. évekre – <https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>
7. **ábra** – A GDP folyó áron és a GDP volumenváltozása, valamint annak összetevői a 2021. évben (Mrd Ft, %) – https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0094.html; https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0086.html
8. **ábra** – A nemzetgazdasági beruházások főbb jellemzői a 2021. évben (% , bázis a 2020. év) – https://www.ksh.hu/stadat_files/ber/hu/ber0012.html; <https://www.ksh.hu/gyorstajekozatok/#/hu/document/ber2112>
9. **ábra** – Az ipari termelés volumenindexei és az építőipari termelés volumenindexei 2021. január - 2022. január között (% , előző év azonos időszaka=100%) – https://www.ksh.hu/stadat_files/ipa/hu/ipa0032.html; https://www.ksh.hu/stadat_files/epi/hu/epi0013.html
10. **ábra** – A kiskereskedelmi forgalom volumenindexei (% , előző év azonos időszaka=100), valamint a kereskedelmi szálláshelyek árbevételei és a vendéglátóhelyek eladási forgalma havonta (millió Ft) 2021. január - 2022. január között https://www.ksh.hu/stadat_files/bel/hu/bel0019.html; https://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0058.html; https://www.ksh.hu/stadat_files/tur/hu/tur0063.html
11. **ábra** – A termékexport és a külkereskedelmi termékforgalom egyenlegének alakulása folyó áron Mrd Ft-ban, a 2021-2022. években havonta – https://www.ksh.hu/stadat_files/kkr/hu/kkr0040.html
12. **ábra** – A foglalkoztatottság és munkanélküliség alakulása a 15-64 évesek körében, 2021. január - 2022. február időszakban (ezer fő és %) – https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0098.html
13. **ábra** – Az orosz-ukrán konfliktus és az Oroszország elleni szankciók hatásainak eddig ismert alapvető területei – ÁSZ szerkesztés
14. **ábra** – A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvényben figyelembe vett tervezett államadósság-mutató egyes államadósság és GDP összegektől függő betarthatósága – ÁSZ szerkesztés
15. **ábra** – Az uniós országok GDP arányos hiányának 2019. évről 2020. évre történő változása, a reál GDP 2020. évi adatának alakulása
a reál GDP alakulása (online data code: NAMA_10_GDP) – https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/NAMA_10_GDP_custom_2352924/default/table
a GDP arányos költségvetési hiány 2019. évről 2020. évre történő változása ÁSZ számítás Eurostat alapján online data code: GOV_10DD_EDPT1 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/GOV_10DD_EDPT1_custom_2338026/default/table

Táblázat adatainak forrása:

1. **táblázat** – Az Európai Unió tagállamai GDP arányos költségvetési hiányának, a GDP arányos államadóságának, valamint az inflációs rátának az alakulása a 2020. évtől (%)
 - a. **GDP arányos költségvetési hiány** (2021. I-III. negyedév): online data code: GOV_10Q_GGNFA\$DEFAULTVIEW [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/GOV_10Q_GGNFA\\$DEFAULTVIEW/default/table](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/GOV_10Q_GGNFA$DEFAULTVIEW/default/table)
 - b. **GDP arányos költségvetési hiány és GDP arányos államadóság** (2020. év): online data code: GOV_10DD_EDPT1 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/GOV_10DD_EDPT1_custom_2338026/default/table
 - c. **Inflációs ráta** (2020. és 2021. év): online data code: PRC_HICP_AIND https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_AIND_custom_2338139/default/table

További felhasznált irodalom:

1. Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022.02.18.): Az államháztartás (maastrichti) adóssága, <https://akk.hu/statisztika/allamadossag-finanszirozás>
2. Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022.03.24.): A központi költségvetés adóssága, <https://akk.hu/statisztika/allamadossag-finanszirozás>
3. Pénzügyminisztérium (2022.03.24.): Tájékoztató az államháztartás központi alrendszerének 2022. február végi helyzetéről, <https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>
4. Magyar Nemzeti Bank (2022.03.16.): Az MNB statisztikai mérlege, <https://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/statisztikai-kozlemenyek/az-mnb-elozetes-statisztikai-merlege/2022>
5. Magyar Államkincstár (2022.03.24.): Központi költségvetési fejezetek kiadásainak és bevételeinek alakulása kiemelt előirányzatonként, <https://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegvetes-informaciok/koltsegvetes-merleg-1/222/>
6. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.02.): Gyorstájékoztatók – Bruttó hazai termék (GDP), <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gde/gde2112.html>
7. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.01.): Gyorstájékoztatók – Beruházás, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/ber2112>
8. Központi Statisztikai Hivatal (2022.04.01.): Gyorstájékoztatók – EDP jelentés <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/krm/krm2112.html>
9. Magyar Nemzeti Bank (2022.03.23.): A jegybanki alapkamat alakulása, <https://www.mnb.hu/Jegybanki-alkamat-alakulasa>
10. Magyar Nemzeti Bank (2022.03.24.): Forint tenderek/gyorstenderek, <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkozta/aukciok-tenderek-gyorstenderek/forint-tenderek-gyorstenderek>
11. Magyar Nemzeti Bank (2022.03.24.): Inflációs jelentés, <https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes>
12. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.11.): Gyorstájékoztatók – Ipar, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/ipa2201>
13. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.16.): Gyorstájékoztatók – Építőipar, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/epi2201>
14. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.03.): Gyorstájékoztatók – Kiskereskedelem, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/kis2201>
15. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.17.): Gyorstájékoztatók – Kereskedelmi szálláshelyek forgalma, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/ksz2201>
16. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.11.): Gyorstájékoztatók – Külkereskedelmi termékforgalom, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/kue2201>
17. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.09.): Gyorstájékoztatók – Fogyasztói árak, <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/far2202>

18. A makrogazdasági és költségvetési folyamatok monitorozása - 2021. december [A makrogazdasági és költségvetési folyamatok monitorozása - 2021. december](#)
19. Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (2022.03.10.) Álláskereső száma: https://nfsz.munka.hu/tart/stat_teruleti_bontas
20. Központi Statisztikai Hivatal (2022.03.28.): Gyorstájékoztatók – Keresetek https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0150.html
21. Hír (Unió források): <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20220322/rendkivuli-az-osszes-helyre-allitasi-eu-penzt-keri-orban-viktor-brusszeltol-534719>, <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20220325/nem-azt-az-eu-penzt-kapjuk-most-amit-orban-viktor-kert-a-leveleben-535433>, <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20220325/nem-azt-az-eu-penzt-kapjuk-most-amit-orban-viktor-kert-a-leveleben-535433>
22. Hír (Orosz-ukrán konfliktus hatásai): <https://novekedes.hu/elemezsek/sok-itthon-az-orosz-ceg-akar-ezer-milliard-forint-kerulhet-veszelybe>, <https://kormany.hu/hirek/magyarország-energiaellatása-a-következő-időszakban-is-biztosítva-lesz>, <https://kormany.hu/hirek/olyan-donteseket-hozunk-amelyekkel-megovhatjuk-magyarorszagot>, <https://kormany.hu/hirek/a-kormany-azon-dolgozik-hogy-a-haboru-hatasaitol-megvedje-a-csaladokat-es-a-cegeket>

6. Rövidítések

¹ ÁSZ	Állami Számvevőszék
² KSH	Központi Statisztikai Hivatal
³ MNB	Magyar Nemzeti Bank
⁴ ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zrt.
⁵ NFSZ	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
⁶ MÁK	Magyar Államkincstár
⁷ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
⁸ Stabilitási törvény	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
⁹ 2022. évi központi költségvetési törvény	Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény
¹⁰ 479/2009/EK tanácsi rendelet	az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendelet



1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu